

Broj/Број: 01,02,03,04/3-05-73/09
Sarajevo/Сарајево, 7.5.2009.

**IZVJEŠĆE O SUDJELOVANJU
IZASLANSTVA PSBiH U PARLAMENTARNOJ SKUPŠTINI OESS-A
U NADGLEDANJU IZBORA U MAKEDONIJI,
ODRŽANIH 22. 3. 2009.**

Branko Zrno, predsjedatelj Izaslanstva PSBiH u Parlamentarnoj skupštini OESS-a, i Jelena Rajaković, tajnica Izaslanstva, sudjelovali su u nadgledanju predsjedničkih izbora u Makedoniji, održanih 22. ožujka 2009. godine.

Međunarodnu promatračku misiju u Makedoniji činili su predstavnici: Ureda OESS-a za demokratske institucije i ljudska prava (OESS/ODIHR), Parlamentarne skupštine OESS-a (PSOESS) i Parlamentarne skupštine Vijeća Europe (PACE).

Presjednički kandidati na izborima bili su:

Dorđe Ivanov, VMRO-DPMNE,
Ljubomir Frčkovski, Socijaldemokratska unija Makedonije,
Nano Ružin, Liberalno-demokratska stranka,
Ljube Boškoski, neovisni kandidat,
Argon Buxhaku, Demokratska unija za integraciju,
Mirushe Hoxa, Demokratska stranka Albanaca,
Imer Selmani, Nova demokracija,

Dana 20. ožujka 2009. međunarodni promatrači sastali su se s predstavnicima Nove demokracije, VMRO-DPMNE-a, SDSM-a, te predstavnicima nevladinih organizacija.

Idućega dana članovi međunarodne promatračke misije posjetili su sjedište dviju stranaka u Tetovu, DUI (Demokratska unija za integraciju) i DPA (Demokratska stranka Albanaca), nakon čega su se u Skopju sastali s neovisnim kandidatom Ljubom Boškосkim, potpredsjednikom LDP-a Emilom Kirjasom i predsjednikom Državnog izbornog povjerenstva Aleksandrom Novakovskim.

Članovi oporbenih stranaka najviše su govorili o tretmanu aktualnih vlasti kandidata iz njihovih stranaka u predizbornom razdoblju, o nejednakoј zastupljenosti u medijima i favoriziranju kandidata stranke koja je na vlasti.

Također su naveli boјazan od većih neregularnosti tijekom održavanja izbora, posebice za vrijeme broјanja glasova.

Predsjednik Državnog izbornog povjerenstva istaknuo je da su izbori u Makedoniji profesionalno organizirani, sukladno važećem zakonu i međunarodnim standardima, te da su vlast i politički čelnici uložili veliki napor kako bi osigurali održavanje predsjedničkih izbora u mirnom ozračju.

Izborama je prethodila intenzivna kampanja i njihovim bi održavanjem trebalo vratiti povjerenje građana u demokratske procese.

Dana 22. ožujka 2009. Godine, u 7 sati, otvorena su birališta za izbor predsjednika Makedonije na mandat od četiri godine. Registrirano je 1.800.000 građana s pravom glasa, a na birališta je izašlo 51,68% registriranih birača.

Na biralištima koja su nadgledali članovi Izaslanstva PSBiH (Skopje) nisu uočene veće nepravilnosti. Svoja zapažanja članovi Izaslanstva PSBiH, te podatke prikupljene na biralištima, unijeli su u promatračke formulare i predali ih Tajništvu PSOESS-a.

Nakon izbora, 23. 3. 2009. održan je sastanak članova Međunarodne promatračke misije na kojem je zaključeno kako je ispunjena većina međunarodnih standarda, no potreban je daljnji demokratski razvoj tog procesa.

Izborni dan protekao je mirno te je glasovanje, općenito, dobro provedeno, unatoč uočenim proceduralnim nepravilnostima. Postupak brojanja glasova ocijenjen je manje pozitivnim.

Sigurnosna situacija tijekom održavanja izbora bila je dignuta na višu razinu, ali je naglašeno kako i dalje postoji nepovjerenje, na što ukazuje i veliki broj pritužbi koje se odnose na pritiske ili zastrašivanje za vrijeme predizborne kampanje.

Nakon prvog izbornog kruga, prema objavljenim rezultatima, kandidat VMRO-DPMNE-a Đorđe Ivanov osvojio je 38,49% glasova, kandidat Socijaldemokratskog saveza Ljubomir Frčkovski 18,4%, neovisni kandidat Ljube Boškoski 17,3% i kandidat Nove demokracije Imer Selmani 15% glasova.

Drugi krug predsjedničkih izbora, u kojem su birači odlučivali između kandidata vladajuće stranke VMRO-DPMNE Đorđa Ivanova i kandidata Socijaldemokratskog saveza Ljubomira Frčkovskog, održan je 5. travnja 2009.

Izbore je pratilo oko 500 međunarodnih i oko 7.000 domaćih promatrača, a za sigurnost je bilo zaduženo 8.000 policajaca.

U drugom krugu predsjedničkih izbora u Makedoniji pobijedio je Đorđe Ivanov.

Njegov protukandidat, bivši ministar vanjskih poslova Ljubomir Frčkoski, priznao je poraz.

Na izbore je izašlo nešto više od 40% građana s pravom glasa. Oba kandidata zastupaju sličan program i najvažnijim pitanjima smatraju rješavanje spora s Grčkom oko imena države i euro-atlanske integracije.

Promatrani izbori bili su ključni test za Makedoniju, budući da su EU i NATO upozorili tu zemlju kako su joj za približavanje i članstvo u euro-atlanskim integracijama potrebni izbori koji zadovoljavaju međunarodne standarde. Međunarodna zajednica upozorila je Makedoniju da bi mogla izgubiti priliku za početak pregovora o članstvu u Europskoj uniji i NATO-u ukoliko izbori ne budu fer organizirani i ne proteknu mirno.

Izvjeshće pripremila

Tajnica Izaslanstva PSBiH u PSOESS
Jelena Rajaković

Dostaviti:

- Kolegiju Zastupničkog doma
- Kolegiju Doma naroda
- Komisiji za vanjske poslove Zastupničkog doma
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku Doma naroda

-Članovima delegacije PSBiH u PSOESS

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

- **Napomena: Izvješće odbrio Branko Zrno, predsjedatelj Izaslanstva PSBiH u PSOESS.**